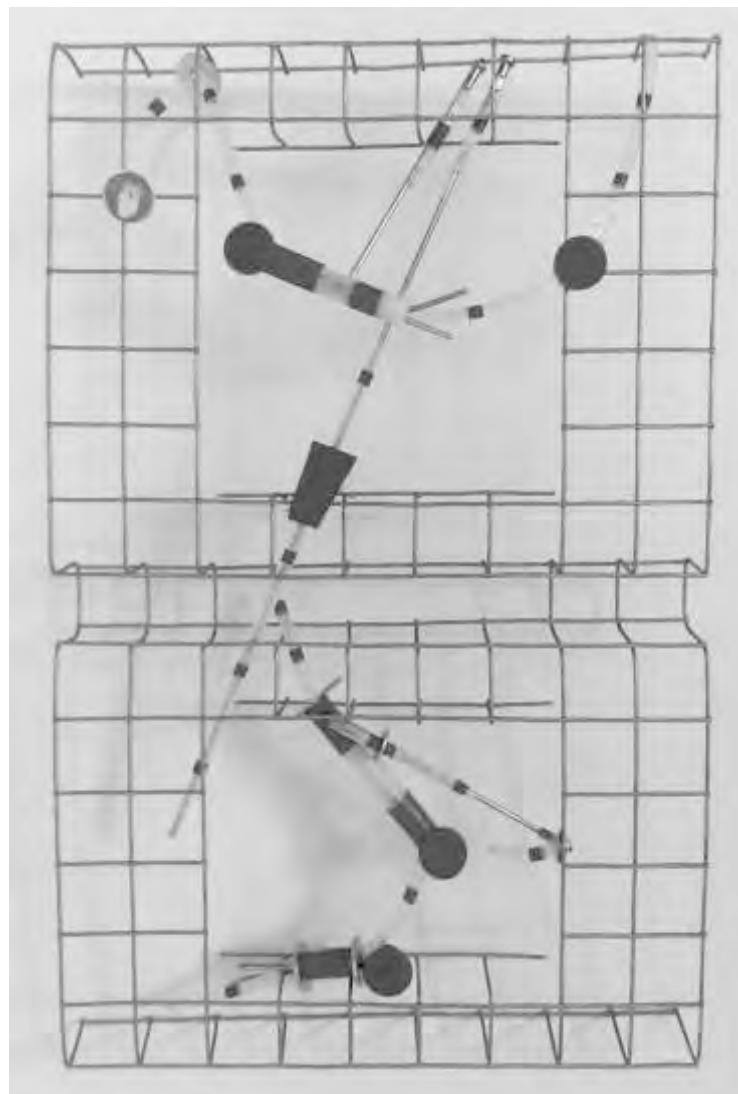

Plastické hmoty se staly nedílnou součástí našeho života, v řadě oborů znamenalo jejich užití i zásadní technický a technologický pokrok. Plasty charakterizují naši dobu, obohacují ji zásadním způsobem materiálově; užitnými vlastnostmi a osobitou krásou. Použití plastu jako výchozího materiálu v současné výtvarné tvorbě se tedy přímo nabízí. Prostorové objekty - plastily vytváříme originální technikou, používající jako základní výrazový prostředek silonové vlákno. Využívám jeho mechanické vlastnosti - pružnost, ohebnost a tvarovou paměť. Plastové korálky navíc přidávají transparentní barevnost a umožňují s barvou pracovat velmi volně, rytmizovat ji a "dávkovat" podle potřeby. Nástěnné objekty mají charakter prostorových reliéfů, jakýchsi partitur a znakových systémů, vázaných na lineární osnovu. Objekty v prostoru jsou často komponovány do kubického nebo rotačního modulu, který vymezuje prostor, v němž se odehrává kresebně působící "příběh" proplétajících se linií. Další kompozice jsou oproštěny od omezujícího tělesového vymezení a jako jakési vegetativní či organické architektury vybíhají do prostoru v rozmanitě variovaných kombinacích.

Jan Rýz (* 6. 10. 1946 Hradec Králové)

*Jan Rýz: Reliéfy, 2013,
plast, 70 x 45 cm*

Geofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.
Archiv výtvarného umění, o.s.

GFÚ

Vás srdečně zvou
na čtyřicátou sedmou výstavu cyklu
Setkávání

Jan Rýz:
Básně a partitury
(plastily)

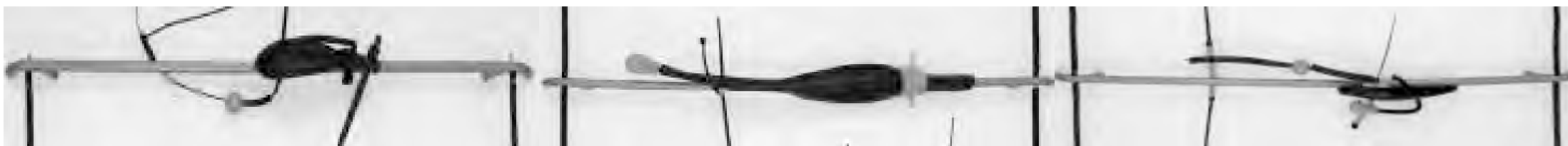
zahájení v pondělí 16. března 2015
v 16:30 hodin

úvodní slovo Jiří Hůla
na pozoun zahraje David Czech

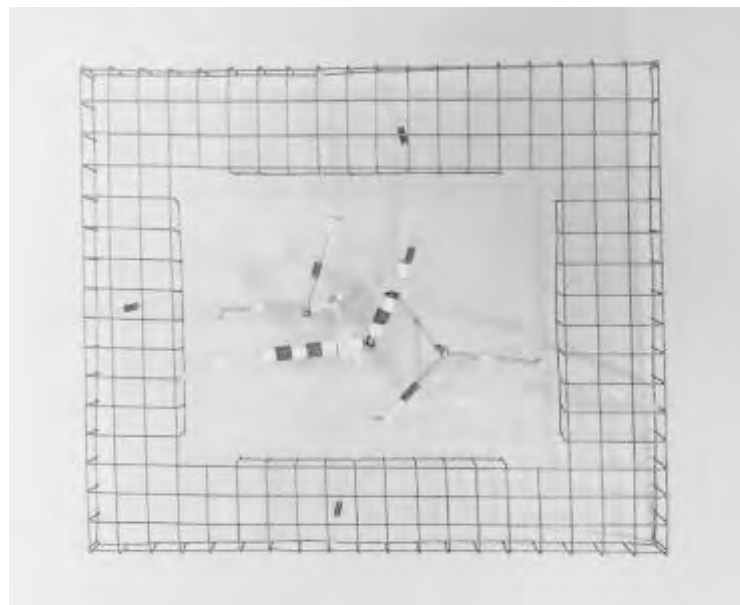
otevřeno 17. března - 17. dubna 2015
po-pá 8.00-16.00 hodin

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
www.ig.cas.cz
www.artarchiv.cz

Výstavy Setkávání v GFÚ podporuje MČ Praha 4.

Tvorbu Jana Rýze sleduji již více jak 30 let a musím říci, že to je čím dál napínavější dobrodružství. Honza se zápalem a umíněností jemu vlastní, aniž by se ohlížel vpravo vlevo, rozvíjí cíleně svoji výtvarnou vizi. Důsledně směřuje k originální zkratce v nezvyklém provedení a překvapivých materiálech či jejich kombinacích. Poslední desetiletí opouští dvourozměrné zobrazování a vytváří objekty. Zkouší pro ně vhodné materiály, experimentuje. Postupně programově přechází na v současnosti nejvíce používanou umělou hmotu. Díky roztodivným trubičkám a vláknum i jiným umělohmotným tvarům konstruuje lineární kompozice v prostoru tzv. plastily. Od minulé výstavy v Nové síni neuplynulo ani půl roku a Jan Rýz se představuje s dalším - obohaceným výtvarným nápadem. Ke kompozicím z umělé hmoty přibývá konstrukce kovového rámu, plochy a pletiva, které vymezují prostor uvnitř a vně. Někdy v rámu jakoby uvíznou spleti barevných linek i tvarů z umělé hmoty a rám se stává sám o sobě artefaktem, jindy rám či rastovaná plocha je vymezeným dějištěm celé lineární kompozice prvků z umělé hmoty. Pro toho, kdo Honzu sleduje od začátku, je jasné, že jeho tvorba se vyvíjí nečekaně, ale zcela logicky a plynule. Grafické citění Jana Rýze, jeho důraz na linku v jejích nejrůznějších podobách, přetrvává. To, co podle mne činí Honzovy závěsné reliéfy přitažlivé pro diváka, je kontrast. Kontrast mezi pevností kovové konstrukce a ohebného plastu, kontrast geometrického tvaru

*Jan Rýz: Reliéfy, 2014,
plast, 40 x 45 cm*

a rastru kovu s hravou dynamikou barevných umělohmotných komponentů, řád a chaos, děj uvnitř a vně, originální hra s prázdným a zaplněným prostorem, šedivou osnovou kovu a jasnými barvami plastu. Vzrušující je konfrontace exaktní geometrické struktury s volně komponovanými prvky, podpořená řemeslnou virtuositou ve spojení s originální výtvarnou invencí.

Vystavená díla jsou podle autora zprávami, sděleními, šíframi, kaligrafickým záznamem. Záleží na fantazii diváka, bude-li kompozice vnímat i jako průřez jakýmsi organismem, záznamem o vztazích a dějích ve vymezeném prostoru, o uvězněném pohybu. Závěsné volně visící lineární objekty by

mohly být i podobenstvími jednotlivých lidských osudů, životních peripetií, zauzlených chuchvalců životních příběhů.

*Alena Laufrová (zahájení výstavy Jana Rýze,
Praha, Benediktinské opatství, 2014)*

